

12 Mart 2024 Tarihli ve 32487 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan 8.Yargı Paketi ile 6698 Sayılı KVKK'da yapılan Değişiklikler Hk.

12/03/2024

8. YARGI PAKETİ İLE 6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU'NDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

12.03.2024 Tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Ceza Muhakemesi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7499 Sayılı Kanun ile Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda ("KVKK" veya "**Kanun**") birtakım önemli değişiklikler yapılmıştır.

Yapılan değişiklikler ile özellikle, yurtdışına veri aktarımı ve özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartları hususlarında önemli yenilikler getirilmiştir.

A.Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesi

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinin yasak olduğuna dair hüküm muhafaza edilmekle birlikte özel nitelikli kişisel verilerin sadece kişilerin açık rıza vermeleri halinde işlenebilmesine ilişkin düzenleme kaldırılmıştır. Ek olarak, özel nitelikli kişisel verilerin altındaki sağlık ve cinsel hayata ilişkin veriler ve diğer özel nitelikli kişisel veriler ayrımı kaldırılmış olup, işleme şartları tahdidi sayma yöntemiyle genişletilmiştir.

Buna göre özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi aşağıdakilerin varlığı halinde mümkün olacaktır:

- İlgili kişinin açık rızasının olması,
- Kanunlarda açıkça öngörülmesi,
- Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin, kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması,
- İlgili kişinin alenileştirdiği kişisel verilere ilişkin ve alenileştirme iradesine uygun olması,
- Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için zorunlu olması,
- Sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlarca, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla gerekli olması,
- İstihdam, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler ve sosyal yardım alanlarındaki hukuki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için zorunlu olması,
- Siyasi, felsefi, dini veya sendikal amaçlarla kurulan vakıf, dernek ve diğer kâr amacı gütmeyen kuruluş ya da oluşumların, tâbi oldukları mevzuata ve amaçlarına uygun olmak, faaliyet alanlarıyla sınırlı olmak ve üçüncü kişilere açıklanmamak kaydıyla; mevcut veya eski üyelerine ve mensuplarına veyahut bu kuruluş ve oluşumlarla düzenli olarak temasta olan kişilere yönelik olması.

B.Yurtdışına Veri Aktarımı

Kişisel Verilerin yurtdışına aktarımı hususunda da kanunun tabiriyle ilgili kişinin açık rızasını önceleyen yaklaşım terk edilmiş olup, yeni gelen eklemeler ile hem veri sorumlusu hem veri işleyen tarafından yurtdışına gerçekleştirilecek veri aktarımları aşağıdaki şartlarda yapılmalıdır:

(1) Kişisel veriler, 5'inci ve 6'ncı maddelerde belirtilen şartlardan birinin varlığı ve aktarımın yapılacağı ülke, ülke içerisindeki sektörler veya uluslararası kuruluşlar hakkında yeterlilik kararı bulunması halinde, veri sorumluları ve veri işleyenler tarafından yurt dışına aktarılabilir.

(2) Yeterlilik kararı, Kurul tarafından verilir ve Resmî Gazetede yayımlanır. Kurul, ihtiyaç duyması halinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü alır. Yeterlilik kararı, en geç dört yılda bir değerlendirilir. Kurul, değerlendirme sonucunda veya gerekli gördüğü diğer hallerde, yeterlilik kararını ileriye etkili olmak üzere değiştirebilir, askıya alabilir veya kaldırabilir.

(3) Yeterlilik kararı verilirken öncelikle aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Kişisel verilerin aktarılacağı ülke, ülke içerisindeki sektörler veya uluslararası kuruluşlar ile Türkiye arasında kişisel veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumu.

b) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkenin ilgili mevzuatı ve uygulaması ile kişisel verilerin aktarılacağı uluslararası kuruluşun tâbi olduğu kurallar.

c) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkede veya uluslararası kuruluşun tâbi olduğu bağımsız ve etkin bir veri koruma kurumunun varlığı ile idari ve adli başvuru yollarının bulunması.

ç) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkenin veya uluslararası kuruluşun, kişisel verilerin korunmasıyla ilgili uluslararası sözleşmelere taraf veya uluslararası kuruluşlara üye olma durumu.

d) Kişisel verilerin aktarılacağı ülkenin veya uluslararası kuruluşun, Türkiye'nin üye olduğu küresel veya bölgesel kuruluşlara üye olma durumu.

e) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler.

(4) Kişisel veriler, yeterlilik kararının bulunmaması durumunda, 5 inci ve 6 ncı maddelerde belirtilen şartlardan birinin varlığı, ilgili kişinin aktarımın yapılacağı ülkede de haklarını kullanma ve etkili kanun yollarına başvurma imkânının bulunması kaydıyla, aşağıda belirtilen uygun güvencelerden birinin taraflarca sağlanması halinde veri sorumluları ve veri işleyenler tarafından yurt dışına aktarılabilir:

a) Yurt dışındaki kamu kurum ve kuruluşları veya uluslararası kuruluşlar ile Türkiye'deki kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında yapılan uluslararası sözleşme niteliğinde olmayan anlaşmanın varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi.

b) Ortak ekonomik faaliyette bulunan teşebbüs grubu bünyesindeki şirketlerin uymakla yükümlü oldukları, kişisel verilerin korunmasına ilişkin hükümler ihtiva eden ve Kurul tarafından onaylanan bağlayıcı şirket kurallarının varlığı.

c) Kurul tarafından ilan edilen, veri kategorileri, veri aktarımının amaçları, alıcı ve alıcı grupları, veri alıcısı tarafından alınacak teknik ve idari tedbirler, özel nitelikli kişisel veriler için alınan ek önlemler

gibi hususları ihtiva eden standart sözleşmenin varlığı

ç) Yeterli korumayı sağlayacak hükümlerin yer aldığı yazılı bir taahhütnamenin varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi.

(5) Standart sözleşme, imzalanmasından itibaren beş iş günü içinde veri sorumlusu veya veri işleyen tarafından Kuruma bildirilir.

(6) Veri sorumluları ve veri işleyenler, yeterlilik kararının bulunmaması ve dördüncü fıkrada öngörülen uygun güvencelerden herhangi birinin sağlanamaması durumunda, arızı olmak kaydıyla sadece aşağıdaki hallerden birinin varlığı halinde yurt dışına kişisel veri aktarabilir:

a) İlgili kişinin, muhtemel riskler hakkında bilgilendirilmesi kaydıyla, aktarıma açık rıza vermesi.

b) Aktarımın, ilgili kişi ile veri sorumlusu arasındaki bir sözleşmenin ifası veya ilgili kişinin talebi üzerine alınan sözleşme öncesi tedbirlerin uygulanması için zorunlu olması.

c) Aktarımın, ilgili kişi yararına veri sorumlusu ve diğer bir gerçek veya tüzel kişi arasında yapılacak bir sözleşmenin kurulması veya ifası için zorunlu olması.

ç) Aktarımın üstün bir kamu yararı için zorunlu olması.

d) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için kişisel verilerin aktarılmasının zorunlu olması.

e) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için kişisel verilerin aktarılmasının zorunlu olması.

f) Kamuya veya meşru menfaati bulunan kişilere açık olan bir sicilden, ilgili mevzuatta sicile erişmek için gereken şartların sağlanması ve meşru menfaati olan kişinin talep etmesi kaydıyla aktarım yapılması.

(7) Altıncı fıkranın (a), (b) ve (c) bentleri, kamu kurum ve kuruluşlarının kamu hukukuna tâbi faaliyetlerine uygulanmaz.

(8) Veri sorumlusu ve veri işleyenler tarafından, yurt dışına aktarılan kişisel verilerin sonraki aktarımları ve uluslararası kuruluşlara aktarımlar bakımından da bu Kanunda yer alan güvenceler sağlanır ve bu madde hükümleri uygulanır.

(9) Kişisel veriler, uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye'nin veya ilgili kişinin menfaatinin ciddi bir şekilde zarar göreceği durumlarda, ancak ilgili kamu kurum veya kuruluşunun görüşü alınarak Kurulun izniyle yurt dışına aktarılabilir.

Bu kapsamda yurtdışına veri aktarılması için iki yeni yöntem getirilmiştir:

1-Aktarımın yapılacağı ülke hakkında Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun ("**Kurul**") yeterlilik kararı bulunması.

2-Yeterlilik kararının bulunmaması ancak ilgili kişinin aktarımın yapılacağı ülkede de haklarını kullanma ve etkili kanun yollarına başvurma imkanının bulunması kaydıyla aşağıdaki şartlardan biri:

a) Yapılan uluslararası sözleşme niteliğinde olmayan anlaşmanın varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi,

b) Kurul tarafından onaylanan bağlayıcı şirket kurallarının varlığı,

c) Kurul tarafından ilan edilen standart sözleşmenin varlığı ve sözleşmenin akdedildiğine ilişkin olarak 5 (beş) iş günü içerisinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na ("**Kurum**") bildirim şartının sağlanması (bildirim yapılmaması haline özgü 50.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanması düzenlenmiştir),

d) Yeterli korumayı sağlayacak hükümlerin yer aldığı yazılı bir taahhütnamenin varlığı ve Kurul tarafından aktarıma izin verilmesi.

Ek olarak yurtdışına veri aktarımına ilişkin uygulanacak usul ve esasların ise çıkarılacak bir yönetmelik ile düzenleneceği belirlenmiştir. Bu kapsamda yurtdışına yapılacak aktarımlara ilişkin yönetmelik ve Kurul tarafından yayımlanacak standart sözleşmeler veri işleyenler ve veri sorumluları açısından aydınlatıcı olacaktır.

Söz konusu değişiklikler, Türkiye'de uygulanan Kişisel Verilerin korunması mevzuatının Avrupa Birliği'nde uygulanan General Data Protection Regulation (GDPR) ile uyumlu ve paralel olması açısından önemli bir adım olarak değerlendirilmekte olup 1 Haziran 2024 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Belirtmek gerekir ki, yürürlüğe ilişkin madde ile kanun değişikliğinin yürürlüğe girmesinden önce alınmış veya sonra alınacak açık rızaya dayalı olarak Kanun Değişikliğinin yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay daha (01.09.2024 tarihine kadar) yurt dışına veri aktarılmasına imkân tanınmıştır. Bu durumda 1 Eylül 2024 tarihine kadar açık rızaya dayalı yurtdışına veri aktarımı yapılabilecektir.